

Asjatud jõulud

Kunagi hilja novembris jalutasin oma kaheaastase poisiga õhtuses Tartus. Oli pühapäev, äärelinn oli tühi, taevast sadas või udutas alla mingit peenikest lõga ja tänavalampide valgus hajus udus laiali. Ketrasin peas tuhandet argist piasja ja lasin kõrvust mööda poisi seletused kõikvõimalikel teemadel. Ühtäkki pidin peatuma, et teda järgi oodata, ta oli seisma jäänud. “Kuule”, ütles ta, “kust see muusika tuleb!” (muidugi omas keeles: “muusika” kõlab selles näiteks “muuka”). Manasin näole püüdliku naeratuse ja automaatne lapsele-vastamis-süsteem asus kiirelt kokku sättima huvitavamad ja ammendavamad seletust (“onud eemal autos kuulavad”, “kellelgi on sünnipäev” jne.). Kuid ma ei kuulnud midagi. Vaikus. Samasugune nagu oli olnud kogu õhtu läbi. Mitu korda üritasin selgitada, et pole mingit muusikat ja võime nüüd jälle tipa-tapa edasi liikuda, kuid minu juhmus ei veennud teda vähimalgi määral. Ja ühtäkki ma kuulsin. Otse meie kõrval olid maja vihmaveetorud ehitatud nõnda, et udusest hämusest kogunevad veepiisad mitte ei voolanud vaid kukkusid katuselt otse torude põhja välja. Ja kuna torusid oli maja sellel küljel kolm, igasse tilgad kukkumas omas kindlas rütmis, siis kujunes uskumatult eksootilise kõlaga ja peenekoeline afro-rütm. Nautisime seda tükk aega, siis pöördusime ümber majanurga, kust rullus vastu veel kolme-nelja toru uus ja täiesti teistmoodi muusika. Kui lahkusime, tundus see omalaadne strereo-helisüsteem peaaegu kõrvulukustavalt vali. Kõik argised mõtted olid korraga peast pühitud.

Järgmisel päeval sain kirja oma pangalt (kõlab peaaegu nagu “oma perearstilt”). Need panevad alati muigama. Kuna aga iga kord on õhus siiski väike võimalus, et olen sattunud kõrvuni mingisse jamasse, teen kirjad ikka lahti ja loen läbi. Seekord raporteeriti optimistlikul toonil, et jõuluajaks on mu krediitkaardi intressi alandatud lausa “rekordiliselt” madalale – et ikka armsal kliendil kõik jõuluostud aegsasti tehtud saaks ja muresid ikka vähem oleks. Ja “siiralt teie...” ja kõik need teised lihtsad kuid mõjuvad nahavahelepugemised. Üldiselt olen oma pangaga rahul, kuid nagu kõik klassikalise loodusliku valiku poolt vormitud olendid, kipub ka tema pahatihti nõ. üleannetuks muutuma. Vist Nikolai Laanetu on kunagi kirjutanud: looduses ei jää ükski heategu karistamata, kui annad kellelegi võimaluse endale pähe istuda, siis ta ka istub. Järgmisel päeval kuulsin oma tavapärase raadiojaama diktooreid mahedahäälselt teatamas, et edaspidi kuni jõuludeni välja jagatakse igas saates kingisoovitusi. Õnneks pääsesin, ei sattunud seda saadet hiljem enam kuulma.

Mõnikord olen unistanud utoopilisest jõuluvanast, kes selle asemel, et asju pidevalt juurde tuua, viiks neid hoopis ära. Igal aastal selle kõige suurema ja kõige läikivama, selle, mille kohta ise kõige vähem tean aimata, et ta mu elu tegelikult ei kaunista, vaid pigem enda külge kammitseb ja enda haldamisega aega raiskama sunnib. Nii vabaneks igal aastal pisut energiat märgata maailma väljaspool asju. Pisikest poisipõnni ja tema muusikat. Mõnda armsaks saanud või veel avastamata paika. Või lähedast sõpra kes väga kimpus on ja abi vajab, kuid seda tunnistada ei julge.